

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA OVIDIUS DIN CONSTANȚA

Bd. Mamaia nr. 124, 900527 Constanța, România - Tel./Fax: +4 0241 606.407, +4 0241 606.467
E-mail: rectorat@univ-ovidius.ro - Web page: www.univ-ovidius.ro

PROGRAM MANAGERIAL

DIRECTOR CSUD

2021-2025

I. Preambul

Universitatea „Ovidius” din Constanța (UOC) este o instituție publică de învățământ superior, cu personalitate juridică, parte componentă a sistemului de învățământ de stat din România, autonomă, cu caracter deschis. **Misiunea** asumată de universitate este de a dezvolta un mediu competitiv și colaborativ de educație și cercetare menit să creeze, să mențină și să distribuie cunoștințe către societate. Principalii piloni pe care se dezvoltă activitatea universității sunt educația, cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovarea, implicarea în comunitate și promovarea valorilor eticii și integrității academice.

În domeniul **educației**, UOC s-a angajat să consolideze programele de studii performante și să alinieze oferta sa educațională la nevoile societale și la standardele cunoașterii științifice, artistice și culturale contemporane și să promoveze un învățământ de calitate, centrat pe studenți.

Activitatea de **cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare** este cel de al doilea pilon al misiunii UOC. Universitatea își propune să păstreze, în permanență, domeniile prioritare de cercetare aliniate priorităților regionale și celor mai noi tendințe în dezvoltarea cunoașterii la nivel european.

Al treilea pilon al misiunii Universității „Ovidius” din Constanța este constituit de **implicarea în comunitate**. În acest sens, principalele obiective asumate sunt promovarea abordării antreprenoriale în educație și inovare, prin continuarea inițiativei UOC - Universitate Antreprenorială, și dezvoltarea parteneriatelor cu mediul de afaceri, autoritățile statului și societatea civilă.

Valorile eticii și integrității academice stau la baza desfășurării tuturor activităților derulate în cadrul Universității „Ovidius” din Constanța. *Codul de etică și deontologie profesională universitară al UOC* precizează principiile ce guvernează conduita comunității universitare ovidiene, apără libertatea academică, promovează integritatea și echitatea, egalitatea de șanse și nediscriminarea, respectul și toleranța, transparența decizională etc.

Universitatea Ovidius din Constanța este instituție de învățământ superior acreditată organizatoare de studii universitare de doctorat, de tip științific (IOSUD-UOC). Ca instituție organizatoare de studii de doctorat, IOSUD-UOC are în componență în prezent 5 școli doctorale care organizează 8 domenii de doctorat : Școala Doctorală de Științe Umaniste, cu domeniile Filologie și Istorie; Școala Doctorală de Științe Aplicate, cu domeniile Biologie și Inginerie civilă și instalații; Școala Doctorală de Medicină cu domeniile Medicină și Medicină dentară; Școala Doctorală de Teologie cu Domeniul Teologie; Școala Doctorală de Matematică cu Domeniul Matematică.

La nivelul IOSUD-UOC își derulează activitatea, la 1 octombrie 2021, 68 conducători de doctorat activi repartizați astfel: 29 la SD Medicină, 6 la SD Matematică, 14 la SD Științe Umaniste, 10 la SD Științe Aplicate și 9 la SD Teologie.

Numărul de studenți doctoranzi în stagiul a crescut constant în ultimii 5 ani, de la 279 în anul universitar 2015-2016, la 287 în 2016-2017, 280 în 2017-2018, 338 în 2018-2019 și 370 în 2019-2020. Coroborat cu numărul afilierilor de noi conducători de doctorat, acest număr crescător de doctoranzi demonstrează dinamica IOSUD și potențialul său de dezvoltare. De asemenea, faptul că în perioada octombrie 2015-octombrie 2020 au fost susținute 218 de teze de doctorat este o dovadă suplimentară de viabilitate a IOSUD-UOC.

Misiunea asumată de IOSUD-UOC se înscrie în misiunea globală a Universității Ovidius din Constanța prin promovarea valorilor legate de calitatea educației în cadrul școlilor doctorale, prin importanța acordată cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării în tematicile doctorale promovate, prin calitatea cercetării conducătorilor de doctorat și a doctoranzilor, prin infrastructura de cercetare mobilizată și creată, prin implicarea în comunitatea academică locală, națională și internațională și prin aderarea la valorile eticii și integrității academice.

La nivelul IOSUD-UOC funcționează Consiliul pentru Studiile Universitare de Doctorat (CSUD), ca organism de conducere și organizare a studiilor doctorale. CSUD are 17 membri fiind constituit din conducători de doctorat titulari ai UOC și din studenți-doctoranzi.

II. Principalele vulnerabilități și oportunități de dezvoltare identificate în procesul de evaluare internă a școlilor doctorale se situează pe următoarele paliere :

A. Resursa umană și creșterea performanței conducătorilor de doctorat

B. Creșterea performanței doctoranzilor

C. Internaționalizarea

D. Etica și integritatea academică

E. Baza materială și infrastructura de cercetare

În ceea ce urmează, voi detalia fiecare dintre acțiunile deja întreprinse pe fiecare dintre aceste paliere, voi explica unde cred că mai sunt lucruri de îmbunătățit și voi enumera strategiile de ameliorare pe care le propun.

A. Resursa umană și creșterea performanței conducătorilor de doctorat

În fața unor indicatori care vizează raportul dintre numărul de titulari în raport cu numărul de cadre didactice profesori emeriți și cadre didactice asociate, **continuarea politicii de încurajare a cadrelor didactice proprii de a se abilita în domeniile în care își desfășoară activitatea didactică și de cercetare și de a se afilia la școlile doctorale ale Universității Ovidius din Constanța** reprezintă, fără îndoială, demersul cel mai natural și mai ușor de pus în practică. Subsumat acestei măsuri, consider că **o mai bună colaborare cu decanii facultăților de profil** este neapărat necesară pentru identificarea potențialilor candidați la procesul de abilitare și pentru informarea corectă a acestora în legătură cu etapele și exigențele procesului de abilitare.

În paralel cu aceste demersuri care vizează recrutarea conducătorilor de doctorat dintre titularii universității sau ai instituțiilor partenere din consorțiul Universitaria, consorțiu la care Universitatea Ovidius a aderat de curând, consider că este importantă, de asemenea, **atragera unor personalități externe care să aducă un plus de vizibilitate IOSUD-UOC**. *Procedura de recunoaștere automată a calității de conducător de doctorat obținută în instituții de învățământ superior acreditate din străinătate* reprezintă un sprijin real în acest sens.

În ceea ce privește calitatea conducătorilor de doctorat, **îndeplinirea standardelor de abilitare actuale, indiferent de momentul în care a fost obținută abilitarea**, reprezintă un deziderat de care ar trebui să fim cu toții pe deplin conștienți. Calitatea de conducător de doctorat presupune un profil profesional dinamic, ancorat în cercetare, iar standardele există tocmai pentru a măsura dinamica vieții profesionale în diferitele domenii. Consider că **evaluarea conducătorilor de doctorat în cadrul procesului anual de asigurare a calității la nivelul școlilor doctorale reprezintă unul din elementele cheie ale oricărui program managerial responsabil**. Acreditarea din acest an ne-a permis o radiografie a situației din diferitele școli doctorale, rezultatele ne vor obliga la o reluare a procesului de evaluare periodică astfel încât să putem demonstra modul în care am integrat observațiile făcute. În același sens, consider că măsuri deja înscrise în noul *Regulament instituțional*, legate de eventualele sancțiuni pentru conducătorii de doctorat care nu îndeplinesc standardele dar, mai ales, de stimulare a conducătorilor de doctorat foarte activi în plan științific, vor contribui la **crearea unei culturi organizaționale a calității academice la nivelul IOSUD-UOC**.

Limitarea numărului de doctoranzi îndrumați simultan de către un conducător de doctorat la 8 doctoranzi în stagiul și maximum 4 doctoranzi în prelungire este una dintre măsurile la redactarea cărora am contribuit în ultima perioadă prin inserarea unor

articole specifice în *Regulamentul Instituțional* și prin organizarea admiterii 2021 cu respectarea acestei prevederi. Dat fiind că atingerea acestui indicator este prevăzută a se realiza progresiv, consider că inserția ei în programul managerial este importantă și va permite creșterea calității îndrumării doctoranzilor prin alocarea unui buget de timp adecvat fiecăruia dintre ei de către conducătorii de doctorat.

Pe de altă parte, la intersecția dintre creșterea performanței conducătorilor de doctorat și creșterea performanței doctoranzilor se situează un element cheie : alegerea temelor de cercetare. Intr-adevăr, tematicile doctorale trebuie să se insereze în politici coerente ale școlilor doctorale. Acestea ar trebui să țină seama de dinamica internațională, de adecvarea la direcțiile de cercetare prioritare, în relație cu preocupările comunității și în răspuns la preocupările sociale și economice largi. Consider că **identificarea tematicilor de cercetare** trebuie realizată **într-un dialog permanent în cadrul rețelelor de cercetare, cu colegi din cadrul școlilor doctorale de profil, din cadrul IOSUD, dar și cu parteneri sociali și economici privilegiați**. Doar astfel scolile doctorale vor putea juca rolul esențial care le este alocat în crearea de plus valoare științifică.

B. Creșterea performanței doctoranzilor

Performanțele doctoranzilor reprezintă cartea de vizită a oricărei școli doctorale. Deși doctoranzii se află, pe parcursul studiilor doctorale, sub îndrumarea directă a conducătorilor de doctorat, consider că IOSUD-UOC are obligația să promoveze măsuri coerente de impulsioneare și de sprijin a cercetării de calitate pentru acest segment de cercetători care nu este încă pe deplin ancorat în rețele științifice dar care reprezintă baza cercetării de calitate de mâine.

Astfel, **încurajarea studenților doctoranzi în scopul participării la conferințe naționale și internaționale și alocarea de fonduri (cel puțin 10%) din bugetele școlilor doctorale în acest scop** reprezintă nu doar alinierea la un indicator Aracis, ci o direcție fundamentală din planul managerial. Negocierile din CSUD din acest an, pe care le-am inițiat și condus, mi-au permis să înțeleg nevoile diferențiate ale diferitelor domenii de studii doctorale și să propun CA și Senatului UOC proiecte de hotărâri nuanțate, care să răspundă acestor nevoi : alocarea de sume mai mari pentru publicarea de articole în zonele ISI roșu și galben, realocarea sumelor rămase disponibile la sfârșitul anului universitar către doctoranzii performanți care solicită sume mai mari decât cele prevăzute inițial în plafoanele școlilor doctorale. De asemenea, **acordarea de burse din venituri proprii celor mai merituoși doctoranzi din punctul de vedere al cercetării, în funcție de criterii specifice fiecărui domeniu**, reprezintă o modalitate de sprijin și de impulsioneare a cercetării doctorale de vârf.

Pe parcursul studiilor doctorale, unul dintre mecanismele care permit monitorizarea calității studiilor doctoranzilor și a performanței în cercetare o reprezintă **activitatea comisiilor de îndrumare**. În ultimele luni au existat câteva inițiative menite să sporească eficiența acestora : **introducerea raportului semestrial de progres** care permite comisiilor de îndrumare să fie permanent informate cu privire la activitatea doctoranzilor și să ofere consiliere nuanțată acestora, **lărgirea zonei de recrutare a membrilor specialiști în comisiile de îndrumare** prin cooptarea unor membri din alte facultăți de profil și acceptarea lectorilor în cadrul comisiilor acolo unde specializările o impun. Toate aceste măsuri vor fi completate prin **inițierea instituției seminarului doctoral**, cu frecvență lunară sau trimestrială, în funcție de domeniu, care să permită

schimbul de bune practici între doctoranzi, coordonatori și membrii comisiilor de îndrumare, cât și deschiderea către **tematici de cercetare inter și transdisciplinare**. Aceste seminare doctorale vor putea servi drept punct de plecare în **dezvoltarea unor proiecte de cercetare multi-articulate, trans-domaniale, în care să se insereze cercetări doctorale și postdoctorale cu baze epistemologice diferite dar complementare**.

În altă ordine de idei, **crearea unei platforme de informare pentru studenții doctoranzi, care să centralizeze informațiile legate de manifestări științifice naționale și internaționale deschise doctoranzilor**, apeluri la publicarea de articole în reviste de prestigiu din țară și din străinătate, depunerea de candidaturi pentru burse sau proiecte organizate în parteneriat cu instituții din țară și din străinătate, cursuri pe tematici transversale, reprezintă un instrument util pe care mă angajez să îl dezvolt în complementaritate cu diferitele ameliorări aduse deja site-ului școlii doctorale ca instrument de informare publică.

În același sens, **organizarea unor consilii științifice ale Școlilor doctorale**, formate din reprezentanți ai tuturor disciplinelor prezente în oferta de studii, în vederea sprijinirii studenților doctoranzi cu informații legate de participarea la manifestări științifice naționale și internaționale, publicarea de articole în reviste de prestigiu din țară și din străinătate, depunerea de candidaturi pentru burse sau proiecte organizate în parteneriat cu instituții din țară și din străinătate, mi se pare de asemenea o necesitate. Studenții doctoranzi sunt foarte adesea dezarmați în fața numeroaselor oferte de participări la proiecte și competiții, de publicare de articole, și au nevoie de un ghidaj specific.

Ca un corolar al elementelor deja menționate, am susținut și voi susține **organizarea de sesiuni științifice pentru doctoranzi, în cadrul conferințelor naționale și internaționale ale universității**. Implicarea doctoranzilor în organizarea conferințelor naționale și internaționale ale Școlilor Doctorale și/sau ale universității reprezintă, din punctul meu de vedere, o ucenicie extrem de utilă pentru viitoarea activitate de cercetător ancorat în comunitatea academică a doctoranzilor pe care îi formăm.

C. Internaționalizarea

Internaționalizarea reprezintă un parametru esențial atât în ceea ce privește activitatea conducătorilor de doctorat, cât și în ceea ce privește activitatea doctoranzilor.

Încurajarea mobilității studenților doctoranzi prin participarea la stagii sau programe de tip Erasmus, astfel încât să se atingă targetul european de 35% reprezintă unul dintre punctele forte ale programului managerial pe care îl propun. Organizarea unor sesiuni de informare destinate studenților doctoranzi, în legătură cu posibilitatea de a efectua stagii de pregătire în străinătate, inclusiv prin mobilități doctorale de tip Erasmus, informarea doctoranzilor cu privire la oportunități de finanțare a cercetării prin granturi oferite de instituții naționale și internaționale, mobilizarea acestora pentru participarea la schimburi Erasmus, finanțarea unor mobilități de cercetare din fondurile proprii ale Școlii doctorale sunt tot atâtea propuneri de activități în sprijinul direcției de internaționalizare menționate mai sus.

Doctoratele în cotutelă internațională, invitarea de membri externi în comisiile de doctorat, încurajarea redactării tezelor în limbi de circulație internațională reprezintă de asemenea elemente de luat în calcul și cu privire la care am deja o bogată experiență

personală pe care intenționez să o ramific și în cazul celorlalte școli doctorale din IOSUD. Intrarea recentă în consorțiul Universitaria aduce, fără îndoială, noi oportunități și în acest sens, oportunități pe care vom ști să le înțelegem și să le exploatăm la justa valoare. Pe de altă parte, colaborările din cadrul consorțiului internațional Erasmob format din Université Clermont Auvergne (Franța), Ostbayerische Technische Hochschule Regensburg (Germania), Vives University of Applied Sciences (Belgia), Panepistimio Ioanninon (Grecia), Tallinna Tehnikakõrgkool (Estonia), Høgskulen på Vestlandet (Norvegia) și Universitatea „Ovidius” din Constanța vor fi cu siguranță valorificate și la nivelul studiilor doctorale prin mobilități, parteneriate de cercetare pe diverse paliere.

D. Etica și integritatea academică

Etica și integritatea academică reprezintă unul dintre pilonii pe care este fundamentată activitatea UOC și unul dintre elementele cheie ale programului managerial pe care îl propun. În fața vulnerabilităților reperate pe parcursul procesului de evaluare internă și a procesului de acreditare a IOSUD-UOC, vulnerabilități legate în mod special de suspiciuni de plagiat la nivelul unor teze de doctorat invalidate la prima sau chiar la a doua evaluare de către CNATDCU, am identificat deja măsuri de prevenție și de sancționare pe care le-am inclus atât în Regulamentul instituțional cât și în Regulamentele școlilor doctorale. Mai mult, însă, decât aceste măsuri, a căror aplicare s-a dovedit uneori dificilă în cadrul Școlilor doctorale, consider că **mai buna implicare a comisiilor de îndrumare în procesul de redactare a tezei, crearea unei culturi a calității la nivelul formării doctorale prin participarea doctoranzilor la cursuri și ateliere în materie de metodologia cercetării sau proprietate intelectuală** reprezintă instrumente la îndemâna noastră pentru crearea unui climat de cercetare bazat pe valori comune de integritate și pe tehnici de cercetare adecvate.

Voi propune CSUD **adoptarea unui model comun de Proces-Verbal încheiat ca urmare a susținerii proiectelor și rapoartelor de cercetare care să detalieze concluziile și recomandările comisiei de îndrumare pe diferite paliere (metodologia cercetării, relevanța bibliografiei consultate, procentul rezultat ca urmare a verificării antiplagiat).**

De asemenea, **crearea la nivel de CSUD a unor comisii de analiză a activității conducătorilor de doctorat care propun spre susținere teze de doctorat asupra cărora planează suspiciuni de plagiat** poate fi o modalitate de prevenire a unor verdictes repetitive de invalidare a tezelor și o strategie de ameliorare a calității la nivelul școlilor doctorale.

Nu în ultimul rând, voi readuce în atenția CSUD **arhivarea tezelor de doctorat în cadrul Depozitului Digital Instituțional**, ceea ce va permite o mai mare transparență a informațiilor și o circulație mai judicioasă a documentelor în conformitate cu reglementările interne ale UOC și cu H.G. 681/2011 (cu amendamentele din 2016 privind protecția dreptului de autor pentru tezele de doctorat).

E. Baza materială și infrastructura de cercetare

O parte dintre indicatorii prevăzuți în grilele Aracis de evaluare externă a școlilor doctorale se referă la calitatea bazei materiale și a infrastructurii de cercetare. Deși s-au făcut eforturi în ultima perioadă în acest sens, în special prin înnoirea infrastructurii

facultăților suport pentru școlile doctorale, consider că este important să ne preocupe în următoarea perioadă **perfecționarea și completarea bazei materiale necesare cercetării științifice doctorale, identificarea de spații dedicate întâlnirilor cu doctoranzii, susținerilor de proiecte și de teze, organizării de conferințe destinate doctoranzilor**. În condițiile actuale ale trecerii majoritare a activității în mediul online, este importantă, de asemenea, **diversificarea bazelor de date internaționale și a bibliotecilor virtuale, precum și alocarea unor sume mai importante din bugetele școlilor doctorale pentru achiziționare de materiale, software, echipamente, aparatură** în vederea dezvoltării bazei materiale a școlilor doctorale.

Consider că este importantă **identificarea nevoilor doctoranzilor în ceea ce privește achiziționarea de consumabile și reactivi pentru cercetările doctorale de laborator** (în special în domeniile bio-medicale, dar și în zona ingineriei) și **crearea unui plan de achiziții previzional**, astfel încât să se evite sincopele în cercetarea doctorală de profil.

Nu în ultimul rând, **crearea unor parteneriate cu agenți economici sau cu institute de cercetare care să permită doctoranzilor utilizarea spațiilor sau resurselor acestora în vederea desfășurării cercetărilor doctorale** mi se pare o direcție de urmat, cu atât mai mult cu cât astfel de parteneriate reprezintă baza de pornire pentru noi proiecte cu finanțare națională și internațională.

Prof. univ. dr. habil. Monica Vlad